

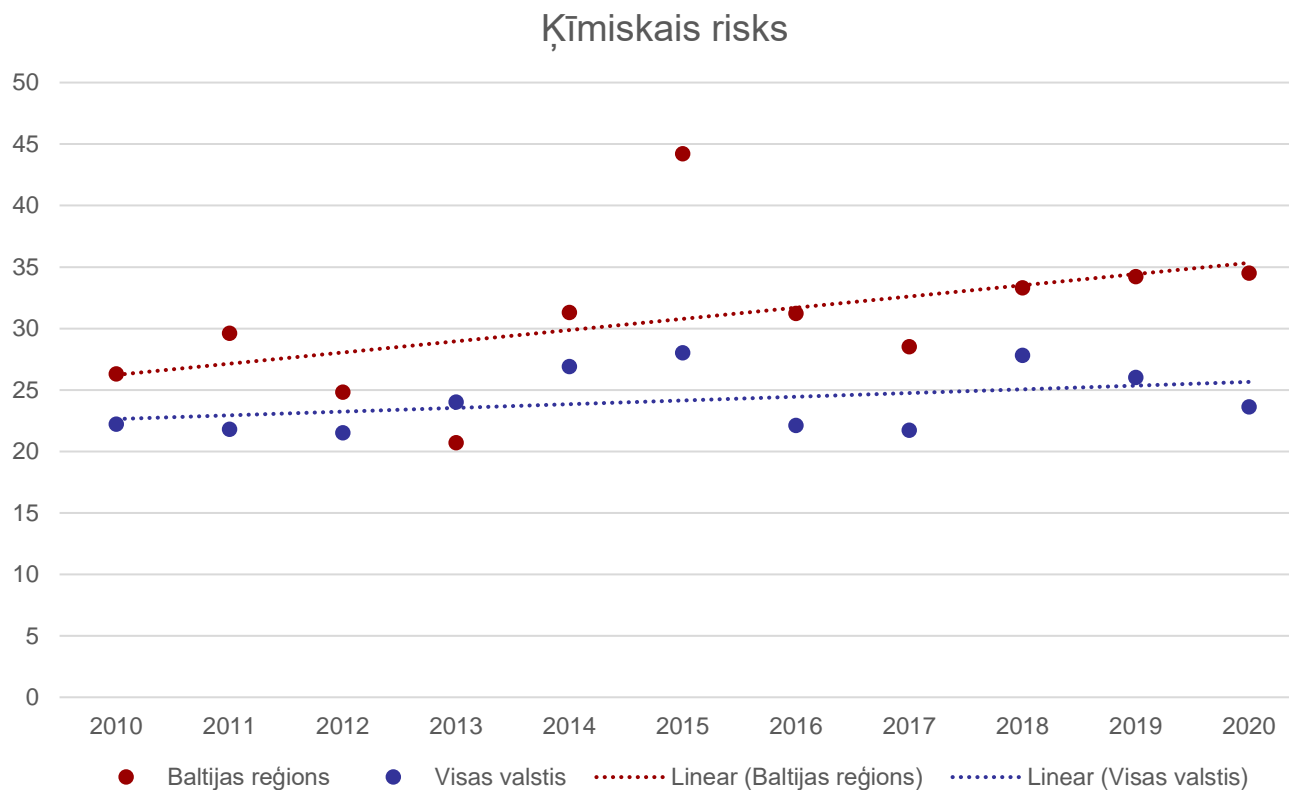
Pārskats par RAPEX datu analīzi

Ekspertu sanāksme par augsta riska bīstamajām vielām izstrādājumos un
prioritāro vielu identificēšanu Latvijā

Ingrīda Brēmere, Baltijas Vides Forums
19.05.2022.

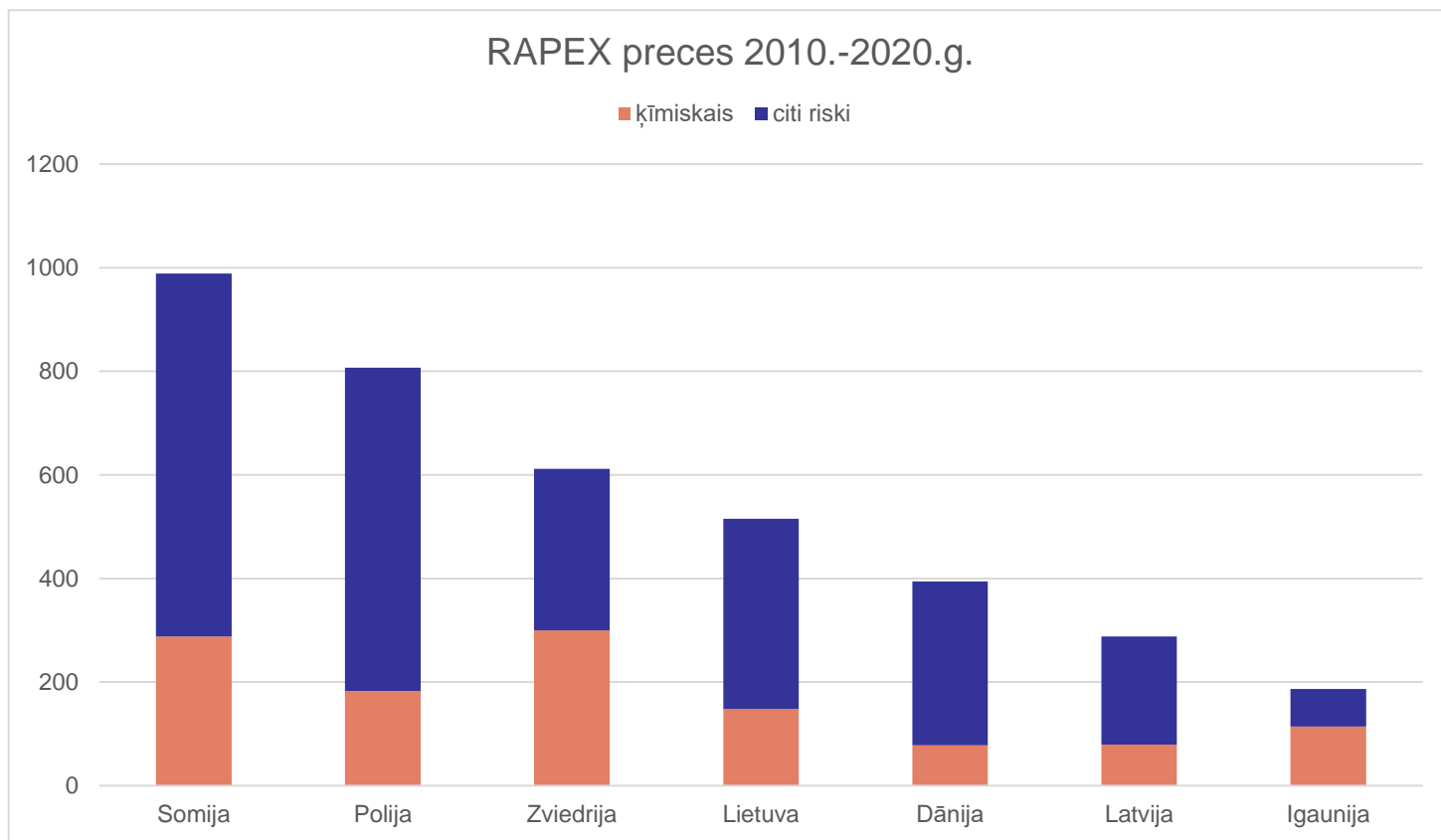
- Viens no projekta aspektiem – iegūt padziļinātu informāciju par augsta riska ķīmiskām vielām Latvijā nopērkamajos izstrādājumos
- RAPEX datu bāze izmantota kā papildu avots informācijas gūšanai par iespējamām augsta riska ķīmiskām vielām izstrādājumos, jo sistēmā iekļautas dažādas izstrādājumu grupas, bet konkrēto vielu klātbūtne tajās ir pierādīta ar laboratorisko testu palīdzību.
- Pārskats par to, kāds ir visbiežāk sastopamais ķīmiskais piesārņojums dažādās izstrādājumu grupās (rotaļlietās, apģērbā, bērnu precēs, elektronikā, rotaslietās u.c.).
- Skatīti RAPEX datu bāzes ieraksti:
<https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/search>
- Analizētais riska veids: **ķīmiskais risks**

RAPEX iekļauto preču ķīmiskā riska īpatsvars

Baltijas reģiona valstīs (Latvija, Igaunija, Lietuva, Polija, Dānija, Somija, Zviedrija) ir augstāks ķīmiskā riska īpatsvars starp visiem riskiem

Preču ķīmiskā riska īpatsvars starp valstīm

RAPEX preču kategorijas Baltijas reģiona valstīs

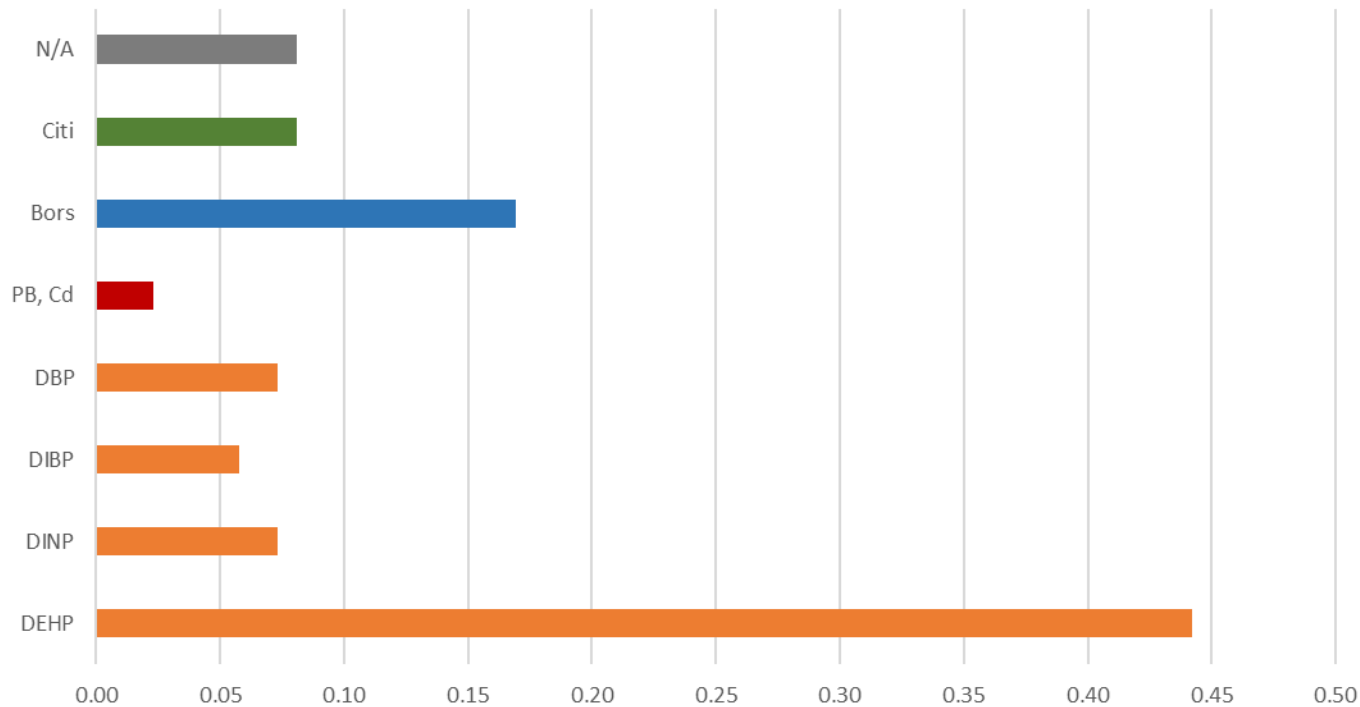
(par 2019., 2020., un, 2021. gada pirmo pusgadu)

Preču kategorija		Dānija	Igaunija	Latvija	Lietuva	Polija	Somija	Zviedrija
aizsardzība	4	0	0	0	0	0	4	0
apģērbi, tekstils	27	4	2	0	2	0	14	5
bērnu preces	3	1	0	0	0	0	0	2
būvmateriāli	2	0	0	0	0	0	0	2
cita	7	0	0	0	1	0	3	3
darbarīki	3	0	0	0	0	0	2	1
dekoratīvie	8	0	0	0	0	0	0	8
elektropreces	5	0	0	0	0	0	0	5
gaismekļi	1	0	0	0	0	0	0	1
kanceleja	3	0	0	1	0	0	0	2
kosmētika	40	4	2	0	21	0	6	7
ķīmiskie produkti	50	4	1	5	13	0	10	17
nieciņi	1	0	0	0	0	0	1	0
rotaļlietas	227	12	3	25	23	95	25	44
rotaslietas	65	6	1	0	1	0	8	49
saziņas piederumi	3	0	0	0	0	0	0	3
sporta piederumi	2	0	0	0	0	0	0	2
virtuves piederumi	5	0	0	0	0	0	0	5

RAPEX: ķīmiskais risks rotaļlietām Baltijas reģionā

(par 2019., 2020., un, 2021. gada pirmo pusgadu)

Ķīmiskie savienojumi rotaļlietās

Informācija RAPEX datu bāzē neparāda kopējo tirgus situāciju valstīs, bet tā pievērš uzmanību potenciālajiem riskiem:

Aplūkotas 16 preču kategorijas:

Svins – atrasts 12 preču kategorijās

DEHP – atrasts 8 preču kategorijās

SCCP – atrasts 7 preču kategorijās

Kadmijs – atrasts 5 preču kategorijās

PAH – atrasts 3 preču kategorijās

Niķelis – atrasts 2 preču kategorijās

Formaldehīds – atrasts 1 preču kategorijā

PBDE – atrasts 1 preču kategorijā

Ķīmiskais risks - svins (Pb) produktos (visas valstis)

	jūlija beigas						
	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Apģērbi, tekstils		4	3	3			
Citi		2	2	7	1		
Darbarīki (hand tools)		0	1		1		
Dekoratīvie		2	1	1			
Elektriskās iekārtas	2	2	2				
Gaismekļi		1	1				
Nieciņi	1						
Rotāļlietas	2	7	12	1	5	2	3
Rotaslietas	30	18	10	15	8	9	19
Saziņas piederumi	3						
Sporta piederumi		2	1				
Virtuves piederumi	4						

Pēdējos gados iekļautas dažādas produktu kategorijas

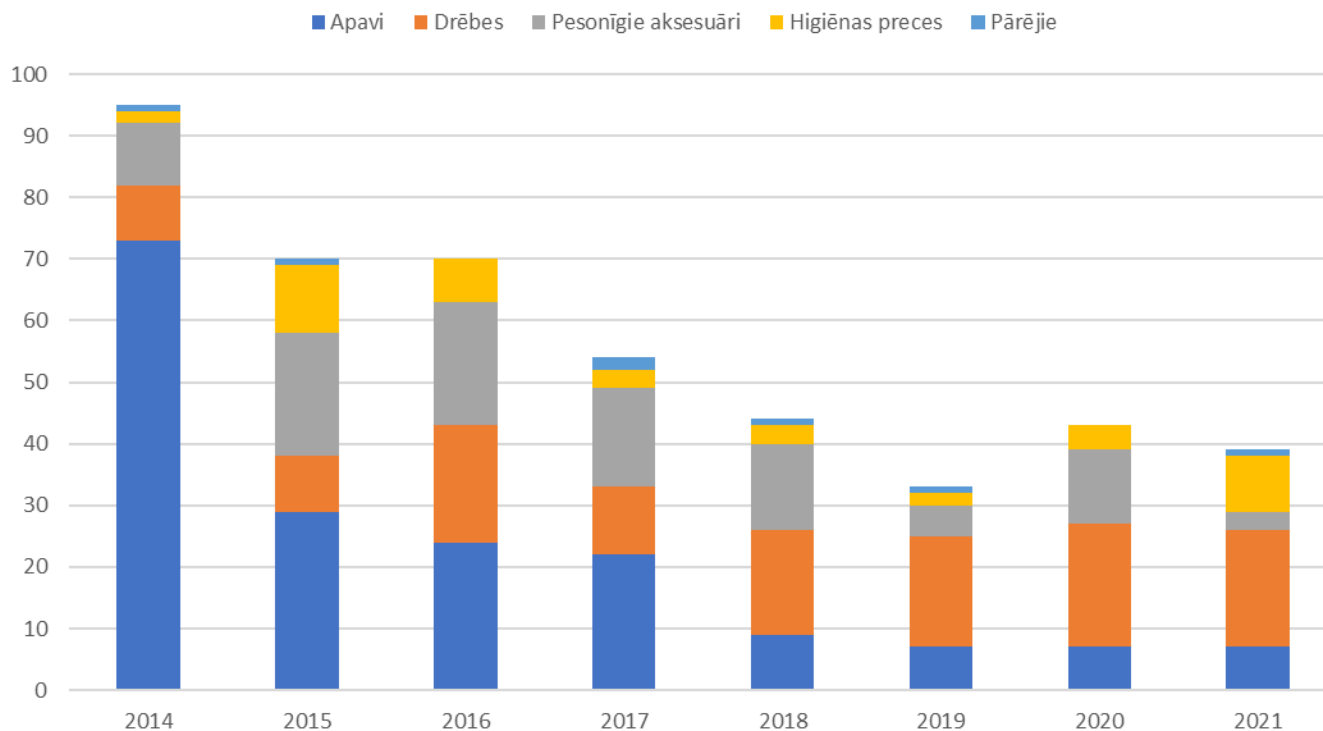
Vai informācija RAPEX datu bāzē uzskatāmi parādītu iedzīvotājiem riskus par precēm?

Preču kategorijas par kurām iedzīvotāji satraucas:

RAPEX datu bāze 2021.gads

	kopā	ķīmiskais
Gultasveļa	RAPEX datu bāzē nav izdalīta	
Virtuves piederumi	16	6
Rotaļlietas	425	173
Apģērbs	131	39
Mājas tekstils	RAPEX datu bāzē nav izdalīta	
Mēbeles	17	0
Elektronika	4	4
Rotaslietas	155	155
Bērnu preces	63	14
Vaļasprieki/sports	38	7

RAPEX datu bāzē kategorija «apģērbs» Iespēja sīkākai izpētei pēc OECD kategorijām

Šāda veida analīze dod papildu informāciju par tendencēm

Atziņas

- RAPEX datu bāze ir bagātīgs informācijas avots, lai **pievērstu uzmanību potenciālajiem riskiem produktos**
- Preču kategoriju sadalījums nav viennozīmīgi uztverams
- Sīkāka izpēte un grupēšana ir iespējama, taču tā prasa iedziļināšanos tēmā, kas ir interesanti pētījumu veikšanai, bet ikdienas ātrai informācijas gūšanai varētu būt apgrūtināta